

Zkouška vzdělanosti a hra o Křišťálový Golem

Tetyana Kobets

Ve dnech 17. – 20. května 2012 rusky mluvící komunita v Praze uspořádala první český festival intelektuálních her Křišťálový Golem. Organizátorem festivalu byl klub Co? Kde? Kdy? (rusky – Что? Где? Когда?). Festival byl pojmenovaný podle jednoho ze symbolů Prahy, Meyrinkova Golema, a přilákal vzdělance z devíti zemí světa. Nedílnou součástí festivalu byl turnaj, který si získal mezinárodní pozornost. Turnaj probíhal v historické budově pivovaru Staropramen v Praze 5 a zúčastnilo se ho celkově 14 týmů. Křišťálový Golem zahrnoval čtyři druhy intelektuálních her: Co? Kde? Kdy?, Brain Ring, Svoji hru a Chamsu.

Co se skrývá pod takzvanou intelektuální hrou a proč se naše hlava do takových aktivit ráda pouští? Myšlení je přirozenou schopností lidského mozku shromažďovat, zpracovávat a využívat informace. Neustále zkoumáme svět kolem sebe, čteme, díváme se, posloucháme, pamatujeme fakta, sbíráme nejrůznější zkušenosti, a takovou cestou dostáváme široký rozhled, který postupem času přerůstá v erudovanost. Jednoduše řečeno, být erudovaný znamená vědět o všem hodně. Přirozenou vlastností lidské psychiky je taktéž potřeba se někdy oddat konkurenčnímu boji. Občas je rozhodně zajímavé porovnat svoji intelektuální úroveň s úrovní ostatních lidí. Zrovna na to jsou různorodé znalostní soutěže a intelektuální hry jako dělané.

“Co je náš život? Hra!” – tak zní motto klubu Co? Kde? Kdy?, které pochází ze světově známé opery P. I. Čajkovského Piková dáma. Kořeny klubu Co? Kde? Kdy? sahají až do roku 1975. V tomto roce byl v bývalém Sovětském Svazu vymyšlen televizní pořad, ve kterém tým „znalců“ čelil otázkám z týmu televizních diváků. Pokud se znalcům během jedné minuty podařilo položenou otázku zodpovědět, dostávali bod, pokud ne – bod získal divácký tým. Otázky zasahovaly do nejrůznějších oblastí a jejich správné zodpovězení vyžadovalo široké znalosti a hlubší myšlení. Tento televizní pořad existuje do současnosti a stále je velice populární. Později vznikla také „sportovní“ verze této znalostní soutěže, která je přístupná pro

každého zájemce. Hlavním rozdílem sportovní varianty je účast několika týmů znalců, kteří odpovídají na stejné otázky současně. Vítězí tým, který správně zodpověděl nejvíc otázek, a získal tak nejvíc bodů.

V Praze byl klub Co? Kde? Kdy? založen v roce 2006. V té době reprezentoval klub pouze tým Dokonalá znalost. Zastupoval Českou republiku například na turnaji Pohár národů v Baku, hlavním městě Ázerbájdžánu. V současné době má pražský klub velký počet účastníků, kteří jsou rozděleni do čtyř týmů a hrají každé pondělí. Hry jsou obecně veřejně přístupné, avšak uspět v soutěži může jen ten, kdo mluví rusky na úrovni rodilého mluvčího a je vybaven znalostmi ruských reálií. Na základě zkušeností zahraničních kolegů si pražský klub Co? Kde? Kdy? letos poprvé troufl uspořádat svůj vlastní festival.

Základní principy her Co? Kde? Kdy?, Brain Ring, Svoje hra a Chamsa:

- Co? Kde? Kdy?: Této hry se účastní několik týmů, které během jedné minuty musejí najít odpověď na položenou otázku; vítězí ten tým, který získal nejvíce bodů.
- Brain Ring: I této hry se účastní několik týmů s tím rozdílem, že každý tým musí zodpovědět položenou otázku co nejrychleji, a předstihnout tak ostatní účastníky; vítězí ten tým, který co nejrychleji a přitom správně zodpověděl nejvíc otázek.
- Svoje hra: Pravidla této hry jsou velmi podobná Brain Ringu, avšak namísto týmu soutěží jednotlivci.
- Chamsa: Tato ázerbájdžánská týmová hra se točí kolem čísla 5; každý tým má 5 hráčů, hra má 5 kol a každé kolo obsahuje otázky z 5 tematických okruhů.

V kategorii Co? Kde? Kdy? zvítězil tým z Ruska Závoj tmy (Буаль тьмы), tento tým také získal hlavní cenu turnaje – sošku Golema. Nejlepším v Brain Ringu byl reprezentační tým Nějak takhle (Как-то эдак) sestavený z českých, německých a izraelských hráčů. Svoji hru vyhrál Vladimir Sadov z Ruska, který si dal tímto svým osobním vítězstvím pěkný dárek k narozeninám. Velkým potěšením bylo, že v Chamse zvítězil jeden z pražských týmů - Znalé (Ведуны).

Celý turnaj Křišťálový Golem probíhal v ruštině, která spojovala všechny představitele různých národů v intelektuálním souboji. Festival ovládal duch soutěže, zápal hry a přátelská atmosféra. Nechybělo však ani dobré české pivo a procházka večerní Prahou.

Rozhodně se dá říci, že se první Křišťálový Golem velice zdařil, všichni účastníci a návštěvníci si odnesli spoustu pozitivních zážitků a organizátoři již plánují další akce. Pro členy klubu Co? Kde? Kdy? je intelektuální hra opravdu nedílnou součástí života, a proto se už všichni těší na příští setkání se svými soupeři v Praze v roce 2013.